

Reactie internetconsultatie Wet Proactieve Dienstverlening

Gemeente Arnhem verwelkomt het wetsvoorstel ("Ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit SUWI in verband met de uitwerking van proactieve dienstverlening etc", geopend voor internetconsultatie tot 15 mei 2025).

Net als veel andere gemeenten probeert het college van Arnhem al om het niet-gebruik van regelingen terug te dringen, maar het ervaart daarbij belemmeringen zoals het niet mogen delen van gemeentelijke data tussen afdelingen.

We lezen dat het huidige wetsvoorstel regelt dat de schotten tussen gegevens van gemeentelijke afdelingen kunnen worden doorbroken als daarmee inwoners proactief ondersteund kunnen worden. Dat vinden we een positieve ontwikkeling.

We missen in dit wetsvoorstel echter de duidelijkheid waar we op gehoopt hadden, namelijk de mogelijkheid om de polisadministratie van het UWV via het Inlichtingenbureau in de fase vóór een aanvraag te mogen raadplegen om het bereik van onze armoederegelingen te vergroten. We hebben begrepen dat dit kan worden opgenomen bij de uitwerking van de wet in lagere regelgeving (algemene maatregel van bestuur).

Vanuit Arnhem willen we benaderen dat die toevoeging veel kan betekenen voor het armoedebeleid in onze stad. Vanaf 2022 werken we aan de vereenvoudiging van onze lokale regelingen, juist om deze toegankelijker te maken en meer proactief te kunnen toekennen. Arnheems armoedebeleid ontwikkelt zich naar vier grote regelingen, namelijk:

- Kwijtschelding gemeentelijke belastingen
- Individuele Inkomenstoeslag
- De stadspas, Gelrepas genaamd
- Een regeling voor inwoners met extra zorgkosten

Veel gemeenten hebben, voor zover bij ons bekend is, deze vier regelingen wel in één of andere vorm om armoede in hun gemeente tegen te gaan. Hoewel de voorwaarden kunnen verschillen, hebben deze grote regelingen gemeen dat een inkomenstoets de basis vormt voor verstrekking.

Het kunnen uitvoeren van een snelle inkomenstoets in een fase vóór een definitieve aanvraag is een must om met inwoners (die bijvoorbeeld werken of een UWV uitkering hebben en waarvan we weten dat die onze regelingen niet goed vinden) om tafel te gaan voor een brede inventarisatie voor het recht op regelingen. Wij zien dat gesprek als nieuwe dienstverlening waar we hoge verwachtingen van hebben als het gaat om het terugdringen van armoede in onze stad.

Daarnaast kunnen we met een proactieve inkomenstoets het werk in onze backoffice beter plannen. Dit zal vooral voorkomen bij het prolongeren van aanvragen na een proactieve inkomenstoets. We zien dat nu al bij het prolongeren van de IIT onder inwoners met bijstand waar we in 2024 mee zijn gestart: doordat we vanuit de gemeente in de beoordeling niet meer aanvraag-gestuurd werken maar in een vaste flow werken is het werk planbaar en benodigde capaciteit beter te regelen. Dus niet alleen de inwoner profiteert.

Goede ICT-ondersteuning is cruciaal om proactieve dienstverlening goed uitvoerbaar te maken. Processen dienen uiteraard zoveel mogelijk geautomatiseerd te worden aangeboden door gemeentelijke softwareleveranciers. Bijvoorbeeld de mogelijkheid om de opt-out goed vast te leggen op inwonersniveau. We vertrouwen erop dat dit wel aan bod zal komen in de uitvoeringstoets door de VNG. Om proactieve dienstverlening breed mogelijk te maken, is ook van belang dat definities en criteria van bijvoorbeeld het inkomensbegrip zoveel mogelijk

geüniformeerd worden. De coördinatiegroep GBI is hier actief op en kan bijdragen aan harmonisatie hebben wij begrepen.

We willen erop wijzen dat het Inlichtingenbureau werkt aan de ontwikkeling van Verzoeks-service Werk & Inkomen, waarbij inwoners na de aanvraag van de IIT kunnen worden geholpen met een snelle inkomenstoets. Arnhem is hierin pilotgemeente en enthousiast over het potentieel van de techniek en toepasbaarheid.

Op dit moment wordt de Verzoeks-service Werk & Inkomen (uiteraard binnen kaders van bestaande wetgeving) ontwikkeld voor de inkomenstoets na ontvangst van een IIT aanvraag. Wij zijn echter van mening dat het essentieel is in het licht van de wet proactieve dienstverlening dat deze tool wordt doorontwikkeld naar:

- één uniforme inkomenstoets
- die voor de vier meest voorkomende regelingen binnen het armoedebeleid van gemeenten geldig is
- én proactief mag worden ingezet.

Een snelle, eenvoudige inkomenstoetsing om aanvragen te kunnen verlengen of met één gesprek met een inwoner het recht op basis van inkomen bij meerdere regelingen te kunnen bepalen is in onze ogen een voorwaarde om ons armoedebeleid effectiever te kunnen uitvoeren en toegankelijk te maken.

De gemeente Arnhem hoopt dat deze inbreng in de verdere uitwerking van lagere regelgeving wordt meegenomen. Het valt ons op dat met name de regelingen die wij noemen de vermelding hebben gekregen 'vooralsnog niet opgenomen'. Wij hopen van harte dat deze onderdelen worden behouden in de definitieve versie van het besluit, want we ondersteunen de ambitie tot laagdrempelige, proactieve dienstverlening aan kwetsbare doelgroepen volledig.

Daarnaast zouden wij het een goed idee vinden als het Ministerie in gesprek zou gaan met het Inlichtingenbureau om de technische en juridische mogelijkheden te onderzoeken om de Verzoeks-services Werk & Inkomen uit te breiden naar een brede inkomenstoets die proactief inzetbaar is voor de belangrijkste gemeentelijke inkomensregelingen.

Uiteraard zijn wij bereid tot nadere toelichting op onze zienswijze en gaan we graag in gesprek als dat kan bijdragen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

namens het college,

E. van der Hoeven
Afdelingshoofd Werk en Inkomen